

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук та історії

Шифр спеціальності і	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
С2	«Політологія, ОП «Політологія»	Бакалавр

«Затверджую»

Завідувач кафедри

/ Василь ДЕРЕВІНСЬКИЙ /

Розробник силабуса

/ Ігор РЕЙТЕРОВИЧ /

СИЛАБУС ОКФ17 ПОЛІТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ

1) Статус освітньої компоненти: обов'язкова
2) Контактні дані викладача: доц., к.п.н. Рейтерович Ігор Вячеславович E-mail: reiterovych.iv@knuba.edu.ua ; reiterovych@gmail.com Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА Контакти: (044)241-55-66; Профіль на сайті КНУБА: https://usp.knuba.edu.ua/fupp/kafedri/kafedra-prava-i-pua/vikladackij-sklad-8/rejterovych-igor-vyacheslavovych/
3) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): «Основи наукових досліджень», «Громадянське суспільство», «Політика регіонального розвитку та муніципальний менеджмент», «Вибірчі системи та технології», «Політичні партії та партійні ідеології»
4) Коротка анотація дисципліни Мета дисципліни: надати студентам сучасні теоретичні і практичні знання, уміння та навички зі здійснення практичного політичного аналізу, прогнозування та моделювання, аналізу політичної ситуації, планування політики, а також підготовки аналітичних документів.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати:

- концептуальні засади сучасної методології політичного аналізу;
- понятійно-категоріальний апарат політичного аналізу та прогнозування;
- типи, рівні, алгоритм політичного аналізу та його етапи;
- загальні та спеціальні методи політичного аналізу;
- сутність і принципи політичного прогнозування;
- види політичних прогнозів і їх особливості;
- сучасні методики політичного прогнозування та моделювання;
- специфіку прогнозування процесів і явищ у різних сферах політики;
- методики соціально-політичного програмування для реалізації суспільно-значимих цілей та інтересів;
- теорією та практику здійснення аналізу політичного дискурсу та мови політики;
- принципи та процедури первинної обробки інформації;
- основні методи збору та обробки даних при проведенні прикладного політичного аналізу;

вміти:

- застосовувати методи політичного аналізу в практичній аналітичній діяльності
  - розробляти програму та методику політичного аналізу;
  - аналізувати та досліджувати політичну ситуацію, визначати тенденції до змін в політичному процесі;
  - проводити багаторівневий аналіз середовища політики та застосовувати отримані знання в процесі політичного аналізу;
  - проводити та реалізувати політичне дослідження, використовуючи аналітичні та експертні технології;
  - самостійно здійснювати визначення та аналіз проблеми, прогноз розвитку політичної ситуації;
  - здійснювати моделювання та прогнозування соціально-політичної ситуації в державі;
  - прогнозувати можливі наслідки реалізації політичних рішень;
  - аналізувати політико-правові документи, програми, політичні тексти та заяви політичного характеру
- по результатам політичного аналізу з урахуванням можливих ризиків, надавати експерту оцінку;
- формулювати висновки та рекомендації за результатами аналізу політичних проблем.

5) Структура курсу:

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук та історії

Шифр спеціальності і	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
C2	«Політологія, ОП «Політологія»	Бакалавр

Загальна кількість кредитів ECTS	6
Сума годин:	180
Вид індивідуального завдання	Контрольна робота
Форма контролю	Іспит

б) Зміст курсу:

Тематика лекцій та практичних занять:

Змістовий модуль 1. Політичний аналіз та прогнозування: інституційні рамки

Лекція 1. Предметне поле політичного аналізу та прогнозування.

Основні історичні етапи становлення політичного аналізу. Політичний аналіз у системі політичних наук. Теоретичний та прикладний рівень політичного аналізу. Сучасні методологічні підходи у політичному аналізі.

Практичне заняття 1. Історичні етапи становлення політичного аналізу.

Лекція 2. Теоретико-методологічні засади політичного аналізу.

Поняття «політичний аналіз». Теоретичний та практичний рівні політичного аналізу. Політичний аналіз як інструмент управління суспільно-політичними процесами.

Практичне заняття 2. Сучасні методологічні підходи у політичному аналізі.

Лекція 3. Теоретико-методологічні засади прогнозування.

Поняття «політичний прогноз». Методологічні засади політичного прогнозування. Типологія прогнозів у публічній сфері.

Практичне заняття 3. Теоретико-методологічні засади політичного аналізу та прогнозування.

Лекція 4. Інформаційне забезпечення політичного аналізу та прогнозування.

Критерії формування інформаційного забезпечення політичного аналізу та прогнозування. Джерела інформації та методи збору даних. Технології аналітичної роботи щодо збирання та обробки інформації. Аналітичний документ як інструмент підготовки управлінських рішень.

Практичне заняття 4. Інформаційне забезпечення політичного аналізу та прогнозування.

Змістовий модуль 2. Методи політичного аналізу та прогнозування.

Лекція 5. Підготовка до політичного аналізу.

Розробка програми та робочого плану дослідження. Предмет та мета дослідження. Операціоналізація змінних та ключових понять. Гіпотеза дослідження та її перевірка.

Практичне заняття 5. Підготовка до політичного аналізу.

Лекція 6. Статистичні методи в політичному аналізі та прогнозуванні.

Основні статистичні методи в політичному аналізі. Факторний аналіз. Кластер-аналіз. Кореляційний та дисперсійний аналіз.

Практичне заняття 6. Статистичні методи в політичному аналізі та прогнозуванні.

Лекція 7. Методи аналізу документів та аналіз політичної ситуації.

Традиційний метод аналізу документів. Контент-аналіз. Івент-аналіз. Ситуаційний аналіз. SWOT-аналіз.

Практичне заняття 7. Аналітичний документ як інструмент підготовки управлінських рішень

Практичне заняття 8. Методи аналізу документів та аналіз політичної ситуації.

Лекція 8. Експертні методи в політичному аналізі та прогнозуванні.

Метод Дельфі. Метод мозкового штурму.

Практичне заняття 9. Експертні методи в політичному аналізі та прогнозуванні.

Лекція 9. Моделювання у політичному аналізі та прогнозуванні.

Поняття «модель» у політичному аналізі та прогнозуванні. Лінійні та нелінійні моделі. Структурне моделювання. Когнітивне моделювання.

Практичне заняття 10. Моделювання у політичному аналізі та прогнозуванні.

Індивідуальне завдання:

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез на

Шифр спеціальності і	Назва спеціальності, освітньої програми	Освітній рівень
C2	«Політологія, ОП «Політологія»	Бакалавр

одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення семестру. Викладач має право вимагати доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає вимогам.

Тематика індивідуальних завдань для студентів денної та контрольних робіт для студентів заочної форми навчання

1. Етапи становлення та розвитку політичного аналізу.
2. Особливості процесу інституціоналізації політичної аналітики в Україні.
3. Особливості категоріального апарату політичного аналізу.
4. Сфери політичного аналізу: polity, politics, policy.
5. Науково-аналітичний та науково-теоретичний рівні політичного аналізу.
6. Політичний аналіз як інструмент управління суспільно-політичними процесами.
7. Особливості суб'єкта та об'єкта політичного аналізу і прогнозування.
8. Споживачі політичного аналізу та прогнозування.
9. Особливості роботи політичних експертів.
10. Специфіка політичної експертизи в Україні.
11. Класифікація експертних корпорацій.
12. Аналітичні центри як суб'єкти політичного аналізу.
13. Еволюція політичної експертизи в Україні.
14. Особливості інформаційного забезпечення політичного аналізу та прогнозування.
15. Чутки як вид інформаційних джерел.
16. Статистичні методи у політичному аналізі.
17. Методи аналізу документів у політичному аналізі та прогнозуванні.
18. Політична ситуація як предмет політичного аналізу.
19. Вертикальний тип аналізу політичної ситуації.
20. Горизонтальний тип аналізу політичної ситуації.
21. Фрагментарний аналіз політичної ситуації.
22. Методика івент-аналізу політичних процесів і ситуацій.
23. Сутність та схеми прийняття політичних рішень.
24. Специфіка аналізу політичних ризиків.
25. Моделі аналізу політичних ризиків.
26. Особливості реалізації принципу альтернативності прогнозу.
27. Вплив політичної та соціально-економічної сфер життя суспільства на методологію прогнозування.
28. Принцип «відкритості майбутнього» та його зв'язок із сценарною методологією.
29. Застосування інноваційних методів експертних оцінок у прогнозуванні.
30. Вплив особливостей політичної сфери на методологію політичного прогнозування.
31. Специфіка впливу суспільно-політичних трансформацій на процес модернізації українського суспільства.
32. Застосування інноваційних методів експертних оцінок політичних ризиків.
33. Основні функції програми прогностичного дослідження.
34. Специфіка моделювання в суспільно-політичній сфері.
35. Футурологія як науковий напрямок.

7) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:
<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3535>